

Een nieuwe roedel

Naast de gezelligheid van onze trouwe viervoeter, kan de hond ook zorgen voor een stuk zelfredzaamheid bij de Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen. En wat is er mooier dan zelf een huishond te trainen tot je eigen hulphond. Redacteur Monique Wijnen zit voor de derde keer midden in dit proces. Ze traint haar Siberische Husky tot ADL-hond en vertelt over haar ervaringen.

Sinds 1998 bestaat het teamtrainingsprogramma, waarbij je zelf je eigen of een 'tweedehands' huishond traint tot hulphond ofwel ADL-hond. Sanne Singer, grondlegger van Stichting De Hond Kan De Was Doen en hulphondenschool De CLiCK, stelde zichzelf de vraag: 'Als een ieder zijn of haar hond trucjes kan aanleren, waarom zou iemand met een lichamelijke functiebeperking een huishond niet die vaardigheden aan kunnen leren die hij of zij nodig heeft?'

TEAMTRAININGS-PROGRAMMA

Ze ontwikkelde het teamtrainingsprogramma voor mens en (hulp)

hond, bestaande uit individuele lessen thuis van één dagdeel per week, één groepsles per maand in Zaltbommel en een interne lesweek. Belangrijk is dat je zelf dagelijks met de hond traint en wat hij kan meteen gebruikt. Het teamtrainingsprogramma duurt ongeveer vier tot zes maanden. Samen met mijn Golden Retriever Dani hoorde ik tot de eerst gekwalificeerde teams. Op dit moment volg ik voor de derde keer het teamtrainingsprogramma. Dit keer met mijn Siberische Husky Santi.

DROMEN

In 1999 verhuisde ik naar mijn eerste eigen huisje. Voor de dagelijkse

dingen in en om de woning kon ik van de assistentie van Fokus gebruik maken. Fijn, maar ik wil het liefst zoveel mogelijk zelf doen en heb ook heel wat hulp buiten de woning nodig. Mijn aangepaste auto was net klaar en ik had al ervaren dat het heel vervelend is als je ergens op straat staat en je laat je sleutel vallen of je kunt de deur niet openen of niet bij de bel. Altijd iemand meenemen is geen optie.

Een ADL-hond zou ideaal zijn. Bovendien droomde ik al jaren van een hond. Een 'kant en klare' en in bruikleen verstrekte hond van toentertijd Stichting Hulphond wilde ik liever niet. Ik voer graag zelf de regie over mijn eigen leven en wilde dus ook mijn eigen hond trainen. Daarnaast vond ik het belangrijk dat het mijn hond en dus ook mijn verantwoordelijkheid zou zijn. Via via hoorde ik van de nieuwe teamtraining en ik was meteen enthousiast, ook al had ik van tevoren geen idee dat ik door de samenwerking met een hond zo zelfredzaam zou worden.

Golden Retriever Milo op weg naar zijn pensioen. Husky Santi volgt hem op.

INTENSIEF

De teamtraining met Dani was heel intensief en leerzamer dan menig opleiding die ik eerder had gevolgd. Vooral omdat Dani mijn eerste hond was – Sanne had hem voor me gevonden – en ik voor het eerst aan de slag ging met de clickermethode.

BELONEN

Deze methode is gebaseerd op het belonen van gewenst gedrag, een combinatie van klassieke en operante conditionering. Je gebruikt hiervoor een 'clicker', een plastic behuizing met een drukknop. Je hebt deze in verschillende vormen en maten. Inmiddels is er, voor mensen met beperkte handfunctie, ook een elektrische variant. Door hierop te drukken, klinkt een 'click'. Dit geluid is de bekrachtiger ofwel een hulpmiddel om de hond precies te laten weten dat hij het gewenste gedrag vertoont. De hond heeft geleerd dat na de 'click' – de bekrachtiger – altijd een beloning volgt. Hierdoor zal hij het beloonde gedrag gaan herhalen. Deze manier van leren sluit aan bij hoe een hond

zichzelf gedrag aanleert, namelijk door actief dingen uit te proberen en gedrag dat succes heeft – beloond wordt – te herhalen. Je zult begrijpen dat het me heel wat tijd, energie en oefening kostte voordat zowel ik als Dani deze manier van trainen helemaal begreep. Maar het resultaat mocht er zijn.

GOLDEN RETRIEVER MILO

Toen Dani bijna negen was, kwam huishond Milo op mijn pad. Tijdens de jaarlijkse test met Dani – ieder jaar kijkt de hulphondenschool hoe het gaat met het team: verloopt de samenwerking goed en is de hond nog op gewicht – vertelde de trainer dat Milo, een Golden Retriever van ruim twee, bij zijn baasje weg moest omdat ze geen tijd meer voor hem hadden. Na een gedragstest en medische keuring, ben ik in 2006 weer aan de teamtraining begonnen. Dani en Milo hebben samen nog drie jaar voor me gewerkt. Helaas worden honden, zeker grotere rashonden, niet oud. In 2010 moest ik – met pijn in mijn hart – Dani op twaalf jarige leeftijd in laten slapen.

En nu wordt ook Milo alweer een jaartje ouder, tien dit jaar. Aangezien de honden zoveel voor me doen – van aan- en uitkleden, zodat ik zelf kan opstaan en naar bed kan gaan, alles aangeven en knoppen indrukken, zodat ik mijn werk op kantoor en op locatie kan doen tot helpen met de boodschappen – en ik niet zonder kan, moest ik weer gaan denken aan een tweede hond erbij. Dit vond ik heel moeilijk, want het liefst wil ik mijn leven lang met Milo samenwerken. We zijn zo goed op elkaar ingespeeld. We zijn samen één.

HUSKY SANTI

In mei heb ik alle voor- en nadelen van een tweede hond op een rijtje gezet en kwam tot de conclusie dat ik weer met een leuke 'tweedehands' hond het teamtrainingsprogramma wilde gaan volgen. Na twee Golden Retrievers wilde ik graag iets anders, een aparte kruising of zo. De instructeurs van hulphondenschool De CLiCK gaan – na een uitgebreid gesprek over hoe je leven er uit ziet en wat je verwacht van een toekomstige

Zou een ADL-hond jouw zelfredzaamheid kunnen vergroten en/of je pijn kunnen verminderen of heb je vragen? Kijk dan op www.de-click.nl

hond – voor je op zoek naar een hond tussen de één en drie jaar oud. Overigens kun je je ook aanmelden voor het teamtrainingsprogramma met je eigen huishond. Om me een beetje te oriënteren op rassen en typen honden, keek ik op Marktplaats. Ik was verbijsterd over het grote aantal, dat op de site wordt aangeboden en de redenen waarom ze weg moeten.

VERLIEFD

Tussen al deze honden zag ik een Siberische Husky van net een jaar staan en ik werd op slag verliefd. Ik belde naar De CLiCK, waar ze verrast reageerden: “We hadden alles qua ras van je verwacht, maar geen Husky! Denk er nog even over na.” Ik kon Santi niet meer los laten en heb gevraagd of een instructeur de gedrags-test bij haar af kon gaan nemen. Ondanks het feit dat het een hondje was die voornamelijk in de roedel buiten leefde en alles dus nog moest leren, kwam ze redelijk goed uit de test. En na een medisch onderzoek ben ik met haar aan de slag gegaan. De eerste dagen waren heel erg moeilijk. Santi was zo’n ander leven gewend en ik kende haar natuurlijk niet.

ZE DOOK OP MILO

Toen ik op de tweede dag Milo iets lekkers uit de kast gaf, als beloning voor wat hij gedaan had en ik haar

niet meteen ook iets gaf, dook ze bovenop Milo. Milo trok zich terug en wilde niet meer werken. Ik belde met de instructeur en samen hebben we een plan gemaakt. Ik ben Milo weer gaan belonen voor alles wat hij deed en beloonde Santi wanneer ze zich niet op Milo focuste, maar contact met mij zocht. De eerste drie dagen waren ontzettend inspannend, maar er zat vooruit gang in.

Drie weken lang hebben we ons min of meer afgesloten van de buitenwereld om met elkaar een nieuwe ‘roedel’ te vormen en met succes. Vervolgens konden we ons gaan focussen op de basis: ‘zit’, ‘af’, naast de rolstoel lopen, hier komen, mee naar het werk gaan en rustig liggen wachten. Mensen denken vaak dat de specifieke hulpvaardigheden moeilijk zijn om aan te leren, maar eigenlijk gaat er veel meer tijd zitten in ‘hoe ga je met elkaar om’ en ‘wanneer geef je wel of geen aandacht’.

CLICKEREN

En toen moest ze de clickermethode nog leren. We begonnen met de deur. Santi had inmiddels geleerd dat, wanneer ze met haar neus het gele memobriefje aanraakte, ik clickerde en ze een beloning kreeg. Het briefje hebben we op de deur geplakt. Stapje voor stapje leerde ik haar – of beter gezegd leerde ze zichzelf door actief

STICHTING DE HOND KAN DE WAS DOEN
 Helaas vergoedt een aantal ziektekostenverzekeraars niet het gehele bedrag van de teamtraining en komt het ook voor dat een ziektekostenverzekeraar het teamtrainingsprogramma niet wil/kan vergoeden. In dat geval kan een aanvraag worden ingediend bij Stichting De Hond Kan De Was Doen. Dit kan ook voor een hond als ‘kindermaatje’. Vanuit verkregen giften en donaties worden deze aanvragen deels of geheel bekostigd. Kijk voor meer informatie of wanneer je een donatie wilt doen op www.dehondkandewasdoen.nl

na te denken over wat ze moest doen om haar beloning te verdienen – de deur dicht te duwen. Het was aan mij om geduldig te wachten en op het juiste moment te clickeren en belonen.

Ook al is het de derde keer dat ik de teamtraining volg, het blijft geweldig om te zien hoe een hond werkelijk nadenkt en leert. Inmiddels duwt ze overal alle deuren dicht en zijn

Santi zal de eerste Husky in Nederland worden, die ADL-hond is.

ZELFREDZAAM

we begonnen met apporteren. Mijn sleutels en mobiel met hoesje brengt ze al. Nu ze het eenmaal door heeft, gaat het snel. Er staat nog een heel aantal vaardigheden op haar te wachten, ook al wil ik Milo wel een paar dingen laten blijven doen. Overigens train ik nu niet alleen Santi. Wanneer ik Santi clicker om haar opdracht te doen, clicker ik Milo om het te laten. We zitten in een intensief en prachtig leerproces.

BINNENKORT EXAMEN

In april hopen Santi en ik examen te doen. Santi zal dan de eerste Sibेरische Husky in Nederland worden, die ADL-hond is. We hopen nog lang met elkaar, met zijn drieën, samen te mogen werken.

VERZEKERING

In principe wordt het teamtrainingsprogramma vergoed door je ziektekostenverzekeraar. Van tevoren wordt er gekeken naar je hulpvraag om te bepalen of ze de training en de hond wel of niet vergoeden. Dit traject volg je samen met hulphondenschool De CLiCK.

advertentie

Meer informatie specifiek voor dwarslaesie?

Lees behalve Support Magazine ook **De Ketting**.

Kijk op: www.dwarslaesie.nl
of vraag een proefnummer:
Dwarslaesie Organisatie Nederland
Postbus 6124
9702 HC Groningen
0900-2021229
info@dwarslaesie.nl

Dwarslaesie Organisatie Nederland is de Nederlandse organisatie van mensen met een dwarslaesie. Binnen deze organisatie helpen mensen met een dwarslaesie elkaar bij alle voorkomende problemen.

Gemakkelijker
rijden met je
rolstoel, op alle
paden en lanen

ABERRATE MOBILITY
ADAPTED BICYCLES FOR PEOPLE WITH DISABILITIES

Buiten Gewoon Mobiel

w www.aberrate.nl
@ info@aberrate.nl
m 06 1562 8597,
werkdagen van
11:00 tot 12:30

Zie voor meer informatie onze website. Wij kunnen u onze brochures mailen of sturen per post.